
PREDSTAVLJANJE ZBORNIKA *POUNA SMIEHA*^{*}

Mario Šimudvarac, Belec

*Pud Ivančicu se stara škuola skrila,
pouna smieha od negda tu je bila.*

Kao profesor hrvatskoga jezika i hrvatske književnosti razumijem da je naš hrvatski jezik jedan golem i prostran svemir, a da je svaki njegov govornik i svaki tekst koji je napisan na hrvatskom jeziku samo jedna zvijezda na nebnu. Jednako je tako i s knjigom koju danas predstavljamo. Sa svemirskim prostorima zbornik *Pouna smieha* povezujemo zato što je nastajao od zamisli do ostvarenja godinu dana, od lipnja 2016. do lipnja 2017. godine, u vremenu koje je potrebno za jedno kružno kretanje Zemlje oko svoje zvijezde – Sunca. Rekli bismo da je nastajao tijekom jednoga hoda kroz godinu. I dvočlani naslov zbornika simbolizira zao-kruženost i cjelovitost.

Zašto i naši učenici ne bi stigli do svemira hrvatskoga jezika i upoznavali ga u svojem hodu kroz godinu? Već su nam ovim zbornikom svojih književnih i likovnih radova pokazali da, iako su još uvijek mali, poznaju svemir hrvatskoga jezika i književnosti jer su napisali tekstove na hrvatskom standardnom jeziku i na kajkavskom narječju belečkoga kraja. Oni svijet ipak upoznaju od roditeljskoga doma, upoznaju ga kroz život u malom mjestu Belcu u kojem se smjestio stari Belegrad i u kojem se nalazi nekoliko religioznih prostora poput crkve Marije Snježne ili kapelice svetoga Jurja. Ti religiozni prostori utjecali su na naše učenike pa je jasno da i sam zbornik *Pouna smieha* ima mitsku, religioznu strukturu.

Zato kolegica Verica Havoić iznosi uvodne riječi i piše u članku *Dječji dragulji – darovi koji svijetle* o svojem tridesetogodišnjem učiteljskom pozivu i nastavnič-

^{*} Kajkavski jezik u osnovnim školama – primjeri dobre prakse: izlaganje uz 38. smotru dječjega kajkavskoga pjesništva *Dragutin Domjanić* – Gradska vijećnica Sv. Ivana Zeline, 2018.

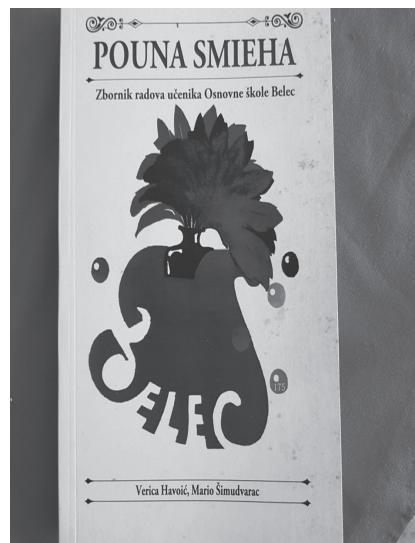
kom iskustvu kada je svoje učenike usmjeravala da stvaraju književne i likovne radove kako bi jednom njezini čudesni „mali ljudi“ tim sjajnim draguljima i svijetlim darovima prenosili znanje, čuvali prekrasnu hrvatsku materinsku, zavjetanu riječ te oplemenjivali i obogaćivali odrasle. Sve to nesumnjivo podsjeća na prometejsku vatrnu, plamen i svjetlo znanja, upaljenu žarulju iznad učenikove, profesorove ili znanstvenikove glave te Prometejevu i Kristovu žrtvu koje su nesebično predane za dobrobit čovječanstva.

Nakon što se otpjeva himna Osnovne škole Belec na belečkom govoru kajkavskoga narječja, hrvatskom standardnom jeziku i engleskom jeziku te nakon što se ona odsvira pomoću notnoga zapisa, važno se sjetiti svemira jezika i književnosti, krugova neba, zvijezda te jednoga od najvećih talijanskih pjesnika koji se zove Dante. On je u svojem djelu *Božanstvena komedija* opisao svoje zamišljeno putovanje kroz devet krugova pakla, sedam krugova čistilišta i devet nebeskih sfera raja u pratnji svojih vodiča – pjesnika Vergilija i voljene djevojke Beatrice. Čitamo li ovaj zbornik, shvaćamo da i belečki učenik kao Dante uz svoje roditelje, mentore, učitelje i stručne suradnike kao dobrim vodičima kroči kroz devet tematskih cjelina u zborniku upoznajući svijet. Prvi tematski krug *Belec v mojoem Zagorju* opisuje ljepote Hrvatskoga zagorja, a drugi tematski krug *Tu v Belcu sme doma* uže tematizira zagorsko barokno mjesto Belec te njegove prirodne i kulturne znamenitosti. U trećemu tematskom krugu *S popievku domaću dime sem krenul...* pjesme su posvećene životu i ljudima u Belcu i Hrvatskom zagorju, a četvrti tematski krug *Puslušam...* okuplja pjesme koje prikazuju čovjekov život u kružnom ciklusu godišnjih doba, dok se u petom tematskom krugu *Zagrljaj morski...* posebno izdvajaju pjesme o moru i ljetu. U šestom tematskom krugu *Gda smo mali deca bili...* okupljene su ljubavne pjesme, a u sedmom krugu *Zarasli su stari pouti kak lieta brže ideju...* misaone ili refleksivne pjesme. U idućem se, osmom tematskom krugu nalaze sto dvadeset i dva haikua. Proznim sastavcima o narodnom životu, hrvatskoj tradicijskoj kulturi, običajima i domovinskim osjećajima ispunjen je posljednji, deveti tematski krug.

Taj učenički spoznajni prohod kroz devet tematskih krugova ne bi bio potpun da ne progovore osobe koje ih svakodnevno vode za vrijeme njihova školovanja te im donose i predaju svjetlo znanja za nastavak njihova životnoga puta. Zato počinju govoriti mentorji, vodiči. U kroatističkoj studiji *Smijeh i igra u belečkom kraju: Prikaz zbornika "Pouna smieha" Osnovne škole Belec* kao u svojevršnom pogовору tematski razrađuju se poglavlja u zborniku, opisuje se teorijski i metodološki okvir zbornika, interpretiraju se učenički pjesnički i prozni tekstovi te se donosi jezična, sinteзна dijalektološka raščlambu učeničkih radova koji su pisani na belečkom govoru kajkavskoga narječja. Učenike na njihovu putu vode i o zborniku pripovijedaju recenzentice Božica Pažur koja zbornik nazi-

va „izvornom, kajkavskom i monografiskom školskom spomenicom“, Željka Horvat-Vukelja koja piše vedru, iskrenu i toplu recenziju u formi pisma ravnateljici naslovljenu *Moje pismo* te profesorica Zvjezdana Jembrih koja u recenziji *Da ne zamre smijeh, da ne zamre riječ* lucidno povezuje slikarstvo (učenički likovni radovi) i književnost (učenički književni tekstovi) u jedinstvenu cjelinu (zbornik) iskazujući potrebu očuvanja i zaštite sjajnih dragulja i svijetlih darova koje su belečki učenici darovali odraslima svojim trpljenjem i prolaskom kroz devet tematskih krugova. Kako bi se pomoglo učenicima i čitateljima još lakše putovati kroz devet tematskih krugova, u zbornik *Pouna smieha* kao putokaz integriran je *Mali kajkavski rječnik zlatarskoga kraja* Verice Havoić, umetnuti su abecedni popisi autora književnih i likovnih radova te abecedni popis tekstova. Na kraju putovanja zbornikom *Pouna smieha* mogu reći da je ovaj zbornik primjer dobre prakse, zanimljivi povijesni, likovni i književni vodič zagorskim, belečkim znamenitostima te prvi cjelovitiji pregled književnoga i likovnoga ostvaraja belečkih učenika, vrijedan suvenir s belečkoga prostora za umornoga hodočasnika, putnika namjernika i prvi književno-likovni prikaz Osnovne škole Belec ispunjene smijehom i igrom.

I jasno da ovime nismo završili svoje putovanje zbornikom. Učenici i učitelji na tom putu kroz zbornik ne staju u Zemljinoj atmosferi jer i Danteov put završava zvijezdama. Stoga probijamo granice svemira smijehom i igrom – kreativnošću. Ako pogledamo nakon zatvaranja zbornika ponovno iz toga svemirskoga prostora na put koji smo prešli kroz devet tematskih krugova čitanjem zbornika, vidimo s toga mjesta iz svemira, koje je udaljeno mnoštvo svjetlosnih godina od nas, prvo staru sliku škole s prve školske spomenice iz 1842. godine, a zatim rastvaranjem stražnje korice Osnovnu školu Belec kako ona izgleda danas na likovnom radu iz 2016. godine. Iz toga veličanstvenoga svemira ponovno upućujemo pogled prema Belcu. Još je dalek i neizvjestan put u budućnost belečke škole, a do nje je potrebno ponovno krenuti natrag kroz zbornik do naslovne stranice, kroz divno kantovsko nebo ispunjeno učeničkim „darovima koji svijetle“, zvijezdama u svemiru hrvatskoga jezika.

Naslovница Zbornika